THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
AUG 8 1930
N.Y. Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK N.Y.

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

אונזערע טעלעפאָן נומערן זענען: 6830 / 6831 מרינימי

אונזער אפיס איז אין 542 דאנדעס וועסט

VOLUME XVII No 7371 | Tuesday, August 5th, 1930 | יום ג׳, י״א אב, פרשה ואתחנן, תר״ע. | טאראנטא, דינסטאג דער 5־טער אויגוסט, 1930. | PRICE THREE CENTS

רומענישער קעניג פאדערט אפשטעלונג פון אנטי-אידישע ראיאטען

כותל מערבי האט נאך קיינמאל ניט געזעהן אזא מרויערינען תשעה באב

באמבע געוואָרפען אויף אידיש הויז. — קוזיסטישע באנדע ארעסטירט און ווידער אנטלאָפען. — פרעמיער וועט זיין פאראנטוואָרטליך פאר נייע אויסברוכען.

בוקארעסט, אויגוסט 4.

א באמבע וואס איז היינט געוואָרפען פון אן אומבאקאנטען פערזאן אין דער הויז פון דעם אידישען איינוואוינער מנחם רובינגער, האט גליקלי־כערווייזע ניט עקספּלאָדירט, איז דאָ באמאנט געוואָרען פון א באריכט וואס אין דאָ דערהאלטען געוואָרען פון דאָרנא, לעבען טשערנאָוויץ.

מיטגלידער פון דער רובינגער משפחה האבען באלד באריכטעט וועגען דער פאסירונג צו דער פּאָליציי, און א גרינדליכע אונטערזוכונג איז אנגעהויבען געוואָרען איבער׳ן גאנצען שטאָדט.

א גרויסע סענסאציע איז פאראורזאכט געוואָרען וועגן אין איינעם פון די שטאָדטישע האָטעלען האט מען געפונען א גאנצע באנדע קוזיסטען, צווישען וועלכע עס זענען אויך געווען די טרויעריגע באריהמטע קוזיסטען־פיהרער דאניאלא און טאטו, וועלכע די פּאָליציי האט שוין לאנג ארומגעזוכט.

איבערלאָזענדיג א פּאָליציי־שומר צו היטען די באנדע כוליגאנעס, זענען די איבעריגע פּאָליציי־לייט צוריק אוועק אין דער רובינגער היים צו מאכען ווייטערדיגע אונטערזוכונגען. דערווייל איז דאניאלא׳ן און זיינע חברים געלונגען צו נעלם ווערען פון האָטעל, איבערלאָזענדיג דאָרט זייער באגאזש. אין דאניאלא׳ס א רענצעל האט די פּאָליציי געפונען א האנט־באמבע, וואס עס האט אלארמירט די שטאָדט.

די נאנצע רומענישע פּאָליציי יאָגט זיך איצט נאָך, נאָך די כוליגאנעס.

קעניג דאלט פרעמיער מאניו פאראנטוואָרטליך פאר ווייטערדיגע אנטי־אידישע אויסברוכען

דער רומענישער קעניג קארל האט היינט דערקלערט, אז ער האלט דעם פרעמיער, דר. מאניו, פערזענליך פאראנטוואָרטליך פאר ווייטערדיגע אויסברוכען אויף דער אידישער באפעלקערונג.

פינף שווערע פראגען אויף וועלכע עדיסאן קאן ניט ענטפערען

וואשינגטאָן, אויגוסט 4.

אין א בריעף וואס איז געשיקט געוואָרען צו טאָמאס א. עדיסאָן, דער באריהמטער אמעריקאנער דערפינדער, פון די „פּיפּלס לאבי״, ווערט אים געשעלט פינף שווערע פראגען אויף וועלכע עס גלויבט זיך קוים אויב ער וועט קאָנען ענטפערען.

אלע פינף פראגען טראָגען כמעט דעם זעלבען כאראקטער, און זיי לויטען אומגעפעהר אזוי: צי דענקט ער, אז אמעריקע קאָן אמאָל זיין א גליקליך לאנד פאר איהר אלגעמיינער באפעלקערונג אונטער דעם איצטיגען סיסטעם פון גרויס־קאפּיטאל, ווען מיליאָנען מענשען שטארבען פון הונגער, זענען ארבייטס־לאָז און הונגעריג, און אנדערע באָדען זיך אין אלדאס גוטס.

עדיסאָן האט נאָך דערווייל גארניט געענטפערט.

מען דרעשט שוין תבואה אין מערב קאנאדע

מיניפעג, אויגוסט 4.

אין פארשיידענע פונקטען פון מערב־קאנאדע האט זיך שוין אנגעהובען דאס דרעשען פון תבואות, אבער אומעטום נעהט אָן אין פולען שוואונג דאס שניי־דען די תבואות פון די פעלדער.

טראָץ דעם וואס דאס גערעטעניש איז היינטיגס יאָר ניט אזוי גרויס ווי אין 1928, איז עס פונדעסטוועגען פיעל בעסער ווי לעצטען יאָר.

אינדישער קאנגרעס וויל פארכאפּען רעגירונג; אונרוען באנייט

באמבעי, אויגוסט 4.

נייע אויסברוכען וועלכע האבען אָנגענומען אן ערענסטען כאראקטער זענען אויף דאס ניי אויסגעבראָכען אין אלע קוואָרטאלען פון באמבעי, און 300 אינדישע נאציאָנאליסטען זענען שווער פאר־וואונדעט געוואָרען. גרויסע פּראָצעסיעס זענען פאָרגעקומען.

פון גוט אינפאָרמירטע קרייזען ווערט באריכטעט אז אלע האָפנונגען וואָס ווערען געלייגט אויף די פאראנדלונגען מיט מאהאטמא גאנדי, זענען גרונדלאָזע, ווייל אויב ער זאָל אפילו איצט איינגעהן אויף געוויסע פשרות, וועלען איהם אבער זייגע אנהענגער ניט פאָלגען.

41 מיל אין באמבעי זענען געשלאָסען געוואָרען, און אלע ארויסגעוואָרפענע ארבייטער האבען זיך תיכף אנגעשלאָסען אן דער קאָנגרעס פּארטיי.

דער ארבייטס־קאָמיטעט פון דעם אל־אינדיע קאָנגרעס, ארבייט איצט אויף א פּלאן צו עטאָבלירען א פאראלעלע רעגירונג, וועלכע זאָל ארבייטען אויסער דער איצטיגער נאציאָנאליסטישער רעגירונג. וואלאהאו באטער אין פינף אנדערע קאָנגרעס פיהרער זענען ארעסטירט געוואָרען, און דאס האט אביסעל אָפּגעשוואכט די קאָנגרעס־ארבייט.

לויט די פּלענער וועט די פאראלעלע רעגירונג איבערנעהמען דאס זאמלען שטייערען און פּאָסט איינגאהמען, וואס דאס מיינט אין אנדערע ווערטער, צו איבערנעהמען די רעגירונג פון דעם איצטיגען רעזשים.

וויל פליהען פון ניו יארק קיין ענגלאנד

ניו יארק, אויגוסט 4.

קאפּיטאן דזש. יעראָל באָיד, א באריהמטער קאנאדער לופט־פליהער, האט היינט באקאנט געמאכט, אז ער גרייט זיך, אנהויבענדיג קומענדע וואָך צו ארייבערפליהען דעם אטלאנטיק, אָנהויבענדיג פון רוזוועלט פעלד אין ענדיגענדיג אין קראידאָן, ענגלאנד.

קאפּיטאן באָיד האט אין דער לעצטער מלחמה באוויזען א סך פעהיגקייטען אויפ׳ן געביעט פון לופט־פליה. ער וועט מאכען זיין געוואגטען פליה קיין ענגלאנד אין א משכטיגען מאָנאָפּלאן, מיט וועלכען ער זאָל קאָנען שוועבען אזוי שנעל ווי 120 מייל א שטונדע.

100 טויזענט פראנצויזישע טעקסטיל ארבייטער

אנטיסעמיטישע העצעס הערען ניט אויף אין מאנטרעאל

„גאגלו״־חברה באנייען זייערע אָנפאלען אויף אידען.

מאָנטרעאל, אויגוסט 4.

זינט די קאָנסערוואטיווע פּארטיי האט אָפּגעהאלטען איהר גרויסען זעג אין די לעצטע פעדעראלע וואהלען, זענען דאָ פארשטארקט געוואָרען די אנטיסעמיטישע העצעס פון די עטליכע פראנצויזישע פּאָראָס־בלעטלאך „לע נאגליו״ און „לע שאמאָ״.

די דאָזיגע בלעטלאך האבען אין צייט פון דעם קאמפּיין געשטיצט די קאָנסערוואטיווע פּארטיי, באנוצענדיג זיך דער־ביי מיט העסליכע מיטלען ווי אזוי צו דיסקרעדיטירען די פּרויהערדיגע ליבעראלע רעגירונג אין די אויגען פון די פראנצויזישע צווייזישע מאסען. מעהרסטענס האבען זיי פארגעשטעלט די ליבעראלען אלס פארקויפטע קנעכט צו אידישע קאפּיטאליסטען.

מען האט אבער געגלויבט אז נאָך די וואהלען זאָלען די דאָזיגע אנטיסעמיטישע העצעס אויפהערען. אבער עס האט זיך ארויסגעוויזען אז דוקא איצט, האָבען די אנטיסעמיטישע שמוץ־בלעטלאך אין מאָנטרעאָל, דוקא פארשטארקט זייער אגיטאציע געגען די אידען.

קאמוניסטישע טרופען זענען שוין ביי נאנקינג

לאָנדאָן, אויגוסט 4.

א באריכט וואס איז דערהאלטען געוואָרען פון פּעיפינג צו דעם „רעילי עקספּרעס״ מעלדעט, אז ארום 20 טויזענט כינעזישע קאמוניסטען מארשירען פאָראויס אונגעשעטערט, און אז זיי זענען שוין נאָהענט ביי די טויערען פון נאנקינג.

פיער טויזענט איינוואוינער פון שאנגשא האבען זיך קוים געראטעוועט מיט זייערע לעבענס און זענען אָנגעקומען קיין האנקאָוו.

די יאפּאנעזישע רעגירונג האט היינט ארויסגעשיקט 24 קריעגס־שיפען אין די כינעזישע וואסערען, כדי צו פארהיטען די לעבענס פון יאפּאנעזער וועלכע וואוינען אין כינע.

עדיסאָן וויל ניט געבען קיין שלום־עליכם אלטען טערק

וועסט ארענדזש, נ. דזש. אויגוסט 4.

דער באריהמטער אמעריקאנער דערפינדער, טאמאס א. עדיסאָן, האט אוועקגעשטעלט עטליכע פּאָליסליט ארום דעם הויז, כדי צו פארהיטען אז דער אלטער טערק, זאהא אגהא, זאָל ניט קענען אריינקומען צו איהם אין הויז צו אָפּגעבען א שלום־עליכם.

דער טערק האט געפלאנעוועט צו ווערען א „פאנר־בראט״ מיט׳ן אמעריקאנער דערפינדער, אבער דער לעצטער האט איהם מוחל געווען דעם כבוד...

דער אידישער זשורנאל

יום ג׳, י״א אב, פרשה ואתחנן, תר״ע.

רוסלאנד עקספּארטירט פאר 33 מיליאָן דאלער סחורה אין פראנקרייך

פאריז, אויגוסט 4.

אן ארטיקעל וואס איז פארעפענטליכט געוואָרען אין א ראדיקאלער צייטונג פון סענאטאָר וויקטאָר דאלבייע, וועגען די האנדעלס־פארבינדונגען צווישען רוסלאנד און פראנקרייך, ברענגט ארויס דעם דערשטוינענדען פאקט, אז אין פארלויף פון דעם פארגאנגענעם יאָר האט פראנקרייך עקספּארטירט קיין רוסלאנד, סחורות אין ווערט פון צעהן מיליאָן דאָלאר, בעת רוסלאנד האט אינ׳ם זעלבען פעריאָד עקספּארטירט איהרע רויע מאטעריאלען נאָך פראנקרייך אין ווערט פון איבער 32 מיליאָן דאָלאר.

די הויפּט ארטיקלען וואס רוסלאנד האט עקספּארטירט זענען געווען פלאקס, אויל, מעהל, פלייש, פּרוכט און מינעראלען. דער שרייבער פון׳ם ארטיקעל ציינט אָן, אז רוסלאנד באנוצט זיך מיט דעם געלט וואס זי קריגט ארויס, צו אויפהעצען צו א רעוואָלוציע אין אנדערע לענדער, הויפּטזעכליך אין יענע לענדער מיט וועלכע זי שטעהט אין האנדעלס־פארבינדונגען.

פרוי דער׳הרג׳עט לעבען וועלאנד

וועלאנד, אנט., אויגוסט 4.

מרס. העלען גרעזלאק, 24 יאָר אלט, פון באפלאָ, איז דער׳הרג׳עט געוואָרען אויפ׳ן ארט לעבען וועימפּלעט, ווען א קאר וואָס איז געטריבען געוואָרען פון וואָלטער בעלעזשינסקי, פון דעטראָיט, האט זיך איבערגעקעהרט, אין א דיטש.

בעלעזשינסקי איז אויף שווער פאר־וואונדעט געוואָרען.

סאוועטישע שיף לאזט זיך ארויס אויף ארקטישער עקספּעדיציע

מאָסקווע, אויגוסט 4.

דער קליינער „סקוגער״ סאָבי, וועלכער איז געגוצט געוואָרען אלס זאפּאס־שיף צווישען סקאנדענאוויען און שפּיצבערגען פאר די עקספּעדיציעס פון אמונדסען, גענעראל נאָבילע און עלסוואָרט, איז אָפּגעקויפט געוואָרען פון דער רוסישער רעגירונג און איז א נאמען געגעבען געוואָרען „באלונא״.

די שיף איז היינט אָפּגעפאָהרען אויף איינער פון די געפעהרליכסטע רייזעס, וואָס איז ווען אונטערגענומען געוואָרען זינט קאָלומבוס׳ן, גרייטענדיג זיך צו דורכרייזען די ארקטישע וויסענשעפטען, כדי צו שטודירען די געגענטען דאָרטען, און צו ענטדעקען אפשר דאָרטען נייע שטחים. די שיף האָט מיטגענומען צוויי פּארטיעס וויסענשאפטלייט. זי האָט אלעריליי נייעסטע איינריכטונגען ווי א ראדיאָ און אויך א ספּעציעלען קאָרעספּאָנדענט פון דער „איזוועסטיא״.

די עקספּעדיציע ווערט קאָמאנדירט פון א. ק. בוירק, געוועזענער קאפּיטאן פון דעם סאָוועטישען איין־ברעכער „ליטקע״.

וועלען בויען קליינע סובמארינס אנשטאדט גרויסע

וואשינגטאָן, אויגוסט 4.

די אמעריקאנער נייוויי דזשענעראל באָארד ארבייט איצט אויס פּלענער וועלכע וועלען פאָרגעבראכט ווערען ביי דער קומענדער קאָנגרעס סעסיע, וועגען אָנהויבען א פּראָגראם פון בויען קלענערע אונטערוואסער שיפען, אנשטאט די גרויסע, וואָס איז פארבאָטען געוואָרען, אלס רעזולטאט פון דער לאנדאנער קאָנפערענץ.

עס ווערט געפּלאנט צו בויען א גרויסע צאָהל קלענערע סובמארינס, ווייל די קאָנפערענץ האָט ניט פארבאָטען צו בויען קליינע אונטערוואסער שיפען.

שרעקליכער שטורם אין פראנקרייך

פאריז, אויגוסט 4.

פראנקרייך האָט היינט געהאט די געלעגענהייט צו איבערלעבען א שטורם, וועלכער איז געווען אויסערגעוועהנליך מורא׳דיג, פארזאָרזאכענדיג א גרויסען שאָדען. דעכער זענען ארונטערגעריסען געוואָרען און אין איינינע געגענטען זענען אפילו הייזער פארטראָגען געוואָרען.

דער שרעקליכער מבול איז געווען באגלייט מיט א האגעל.

דיריזשיבל אר-100 וועט קומען קיין פאראנמא

אָפיציערען פון לופט־שיף וועלן מאָרגען באזוכען טאָראָנטאָ

סט. יובערט לופט־פעלד, אויג. 4.

אן אָפיציעלער סטייטמענט וואָס איז ארויסגעגעבען געוואָרען פון דעם קעגנדער דעפּארטמענט אָף ניישאָנעל דעפענס לויטעט, אז אויב דער וועטער זאָל זיין א גינסטיגער, וועט די גרויסע אר־100 מאכען א מארש־רוט קיין טאָראָנטאָ, און אפשר נאָך ווייטער, איידער די שיף וועט צוריקפאָהרען קיין ענגלאנד.

דערווייל ווערט פאריכט דער צעריסענער טייל פון דער לופט־שיף.

מאָרגען עפּ׳ס אויינער פריה, וועלען די אָפיצערען פון דער לופט־שיף אָפּשטאָטען און אָפיציעלען באזוך אין טאָראָנטאָ, און זיי וועלען קריגען א שעהנעם קבלת־פּנים אויף די טרעפּ פון סיטי־האָל.

אונזער מעיאָר האָט ארויסגעגעבען א פּראָקלאמאציע פארלאנגענדיג פון די בירגער אז זיי זאָלען באציערען זייערע וואוינונגען מיט פעהנער לכבוד דעם באזוך פון די געהויבענע געסט.

סיריע וויל האבען א קעניג

פאריז, אויגוסט 4.

א באריכט וואָס איז דערהאלטען געוואָרען פון דמשק לויטעט, אז די סיריש מאָנארכיסטישע פּארטיי, וועלכע האט זיך פארזאמעלט אין האמאה, האט אָנגענומען א רעזאָלוציע, אויפפאָדערענדיג צו ענדערען די קאָנסטיטוציע אזוי, אז עס זאָל דערלויבט ווערען צו קרוינען א קעניג, וועלכען דאס פאָלק וועט אויסקלייבען.

בענעט וועט דאנערש-טאג זיין פּארטיג מיט זיין קאבינעט

אטאוואָ, אויגוסט 4.

האנ. ר. ב. בענעט איז שוין באלד פארטיג מיט זיין קאבינעט, און עס ווערט דערוואָרט אז ניט שפּעטער ווי דאנערש־טאג וועט ער האבען זיין גאנצען קאבינעט צוזאמענגעשטעלט. מען דערוואָרט, אז יעדענפאלס, ניט שפּעטער ווי שבת אדער קומענדען מאָנטאָג, זאָל ער קאָנען איבערנעהמען די רעגירונג.

ר. סי. מעטיוס פון טאָראָנטאָ איסט סענטער וועט קריגען, גלויבט מען, דעם פּארטפאָליאָ פון מיניסטער אָף ניישאָנעל רעוועניו; האנ. יוה גאָטרי, יוסטיץ מיניסטער; האנ. ר. דזש. מעניאָן, מיניסטער פון איזענבאהנען און קאנאלען.

לארד סעסיל פאדערט אויף גרויס מעכטע צו פארקלענערען באוואפענונג

אין א רעדע וואָס איז געבראָדקעסט באדויערען וואָס איטאליע און פראנקרייך האבען ניט געקאָנט קומען צו א פאר־שטענדיגונג וועגען באגרעניצען זייערע פלאָטען, ער האָט אבער אויסגעדריקט זיין האָפנונג, אז זיי וועלען ניט אָנווענדען דעם סיסטעם פון אריבעראָגען איינע דער צווייטער אין באוואפענונג.

ניו יארק האָט א באפעלקערונג פון צעהן מיליאָן

ניו יארק, אויגוסט 4.

א סטייטמענט וואָס איז ארויסגעגעבען געוואָרען פון דה. וואָלטער לעיר־לאו, עקזעקוטיוו פון דער „סיטי׳ס צענסוס־קאָמיטע, אינק.״, גיט איבער אז ניו יארק מיט אלע איהרע ארומיגע פאר־שטעדטלאך האָט היינט א באפעלקערונג פון קארנע 10 מיליאָן מענשען.

אין פארלויף פון דיי לעצטע 10 יאָר איז די ניו יארקער באפעלקערונג געוואַכסען אויף איבער צוויי מיליאָן.

פארבאָט צו אָנצינדען ליכט רופט ארויס געדריקטע שטימונג צווישען מתפּללים. — אלט־ירושלים אינגאנצען אָפּגעשטאָרבען תשעה־באב. אָרדנונג אָפּגעהיט.

ירושלים, אויגוסט 4.

אן אמת׳ע תשעה־באב שטימונג האָט געהערשט ביי דער כותל־מערבי, צוליעב דעם פארבאָט פון דער פּאָלעסטינער רעגירונג צו אָנצינדען ליכט אָדער לאָמפּען, בעת די קינות ווערען געזאָגט.

שטיל, מרה־שחורה׳דיג, מיט נעבוי־נענע קעפּ, האָבען זיך אלע אידישע מתפּללים פארזאמעלט, און האָבען בלויז געוויינט, ווייל צוליעב דער פינסטערניש האָבען זיי גאָרניט געקאָנט זעהן וואָס עס טוט זיך אין סידור. קנייטלאך געוויינט אין בוימעל האָבען דאָ און דאָרט זיך גע־צונדען, און ארום די דאָזיגע פעלמאלאך זענען געשטאנען גרופּעסווייז אידען און זיך בלויז צוגעהערט צו די ווערטער וואָס איינער האָט געזאָגט.

פּולשטענדיגע אָרדנונג האָט כסדר געהערשט.

אלט־ירושלים איז אינגאנצען געווען אזוי ווי אן אָפּגעשטאָרבענע שטאָדט דעם נאנצען טאָג פון תשעה־באב, ווייל אלע קראָמען זענען געווען צוגעמאכט, און אזוי זענען אויף אלע פארווייל־וגגס־פּלעצער געווען געשלאָסען, אין פארבינדונג מיט דעם ערשטען יאָרצייט, לוים דער רעבע־נונג פון די אראבער, זינט עס זענען אויס־געבראָכען די אונרוהיגע לעצטען יאָר.

שאו וויל נאציאָנאלי־זירען בענק-סיסטעם

לאָנדאָן, אויגוסט 4.

אדרעסירענדיג די זומער שול פון דער אינדעפּענדענט לייבאָר פּארטיי אין וועלווין, האָט בערנארד שאָו, דער באריהמטער ענגלישער סאטיריקער און דראמאטורג, אויסגעפאָדערט דעם איצטיגען טשענסעלאָר אָף די עקסטשעקער, פּי־ליפּ סנאוודען, צו נאציאָנאליזירען די גאנ־צע בענקינג סיסטעם אין ענגלאנד, און ער זאָל עס טאָן אזוי שנעל ווי נאָר מעג־ליך.

ער האָט אויך דערקלעהרט, אז די ענגלישע רעגירונג דאַרף אוועקלייגען די הויכע פּאָליטיק, וואָס דאָס פאָלק פאר־שטעהט סיי ווי ניט, און זיך בעסער פארנעהמען מיט אינערליכע ענינים, וואָס וועט געווים הויבען דעם פּרעסטיזש פון דער רעגירונג אין די אויגען פון פאָלק.

נייע ערדציטערניש אין איטאליען

פאטענזא, איטאליען, אויגוסט 4.

דער קאָרעספּאָנדענט פון דעם „זשורנאל ד׳איטאליא״, האָט היינט נעמעלדעט אז א נייע ערד־ציטערניש איז פאָרגעקומען אין מעלפי און אין ריאָ־נערא, ארום 12 אזיינער נעכטען בייטאָג.

א שרעקליכער פּאניק איז פאראורזאכט געוואָרען, ווייל ביידע שטעדט זענען געווען צווישען די הויפּט געליטענע אין דער לעצטער ערד־ציטערניש.

ביזנעס ווערט בעסער אין אמעריקע זאָגען זיי

ניו יארק, אויגוסט 4.

לויט א ספּעציעלען בולעטין וואָס איז ארויסגעגעבען געוואָרען אינ׳ם אָנהויב פון היינטיגען מאָנאט פון דער „קרעדיט ניישאָנאל אסאָסיאיישאָן אָף קרעדיט מען״, איז צו זעהן, אז די אויס־זיכטען פאר אן אויפשוואונג אין דער ביזנעס וועלען זענען איצט בעסער ווי ווען עס איז פריהער.

דער בולעטין לויטעט, אז דער „שטורם״, אָדער די שלעכטע צייטען, זענען שוין פאראיבער, און איצט הויבען זיך אָן בעסערע צייטען.

אונזערע אפיס איז אין 542 דאנדעס וועסט